

Javno preduzeće „KOMUS“ a.d. Bileća

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine i
Izvještaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ:

	Strana
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	3-5
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA 31.12.2023. GODINE	
- Izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu (Bilans uspjeha)	7
- Izvještaj o finansijskom položaju (Bilans stanja)	8
- Izvještaj o promjenama na kapitalu	9
- Izvještaj o tokovima gotovine	10
- Napomene uz finansijske izvještaje	11-23

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Skupštini akcionara

Javnog preduzeća „KOMUS“ a.d. Bileća

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja akcionarskog društva Javnog preduzeća „KOMUS“ a.d. Bileća (u daljem tekstu: Društvo) koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2023. godine, izvještaj o ukupnom rezultatu, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o tokovima gotovine za period koji se završava na taj dan, kao i napomene koje sadrže pregled značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijski položaj akcionarskog društva Javnog preduzeća „KOMUS“ a.d. Bileća na dan 31. decembra 2023. godine, njegovu finansijsku uspješnost i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) koji su u primjeni u Republici Srpskoj.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i Međunarodnim standardima revizije (MSR). Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku izvještaja koji je naslovljen *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo u skladu s *Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe* Odbora za Međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks), kao i u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizorska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja za tekući period.

Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini i u formiranju našeg mišljenja o njima i ne iznosimo izdvojeno mišljenje o ovim pitanjima.

1. Vrednovanje poslovnih prihoda (napomena 4.1.)	
Opis ključnog pitanja	Kako se u reviziji bavilo s tim pitanjem
Društvo je za period 2023. godine iskazalo ukupno poslovne prihode, u	Na bazi uzorka izvršili smo provjeravanje osnova za priznavanje navedenih prihoda.

iznosu od 705.149 KM, od čega se 501.760 KM odnosi na prihode od pruženih usluga i 203.389 KM na ostale poslovne prihode. Poslovni prihodi su izabrani kao ključno revizorsko pitanje zato što predstavljaju značajnu stavku u finansijskim izvještajima, te postoji inherentan rizik kada je u pitanju ispravnost priznavanja ovih prihoda.	Ti postupci podrazumijevaju pregled izlaznih računa, faktura, kao i druge povezane dokumentacije. Takođe utvrdili smo da li su iskazani prihodi prezentovani u ispravnom obračunskom periodu. Na osnovu sprovedenih procedura, nismo uočili bilo kakve značajne nedostatke u vezi sa ovim pitanjem.
--	--

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI koji su u primjeni u Republici Srpskoj i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je sticanje uvjeravanja u razumnoj mjeri o tome da finansijski izvještaji, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške; i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjeravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usljed kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije u skladu sa MSR, mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima nastalih usljed kriminalne radnje ili greške; osmišljavamo i obavljam revizijske postupke koji su prikladni za te rizike i pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usljed greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.

- Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Društva.
- Vršimo procjenu primijenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primjene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, dužni smo da u svom izvještaju skrenemo pažnju na povezana objelodanjivanja u finansijskim izvještajima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posljedicu da imaju da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izvještaja, uključujući i objelodanjivanja, kao i da li su u finansijskim izvještajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obirn i vrijeme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući i sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtjevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavijestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koje razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je to moguće, o povezanim mjerama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena licima ovlašćenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u izvještaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da budu uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posljedice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Partner u angažovanju na reviziji na osnovu kog je sastavljen ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Slobodan Lukić, ovlašćeni revizor.

Adresa revizorskog društva: Petra Preradovića 21, Banja Luka

Datum izvještaja nezavisnog revizora: 26.06.2025. godine

Direktor:

Milenko Vračar



Ovlašćeni revizor:

Slobodan Lukić



Javno preduzeće „KOMUS“ a.d. Bileća

Finansijski izvještaji
za period koji se završava 31. decembra 2023. godine

Bileća, februar 2024. godine

BILANS USPJEHA

(Izvještaj o ukupnom rezultatu)

u periodu od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

(u KM)

Opis	Napomena	2023.	2022.
Poslovni prihodi	4.1.	705.149	634.663
Prihodi od prodaje robe		-	3.528
Prihodi od prodaje proizvoda		-	44.886
Prihodi od pruženih usluga		501.760	584.940
Prihodi od aktiviranja i potrošnje učinaka		-	-
Ostali poslovni prihodi		203.389	1.309
Poslovni rashodi	5.1.	637.272	668.964
Nabavna vrijednost prodate robe		-	-
Troškovi materijala		20.281	105.940
Troškovi goriva i energije		23.170	-
Troškovi zarada, naknada i ostalih ličnih rashoda		561.098	509.390
Troškovi proizvodnih usluga		11.230	26.156
Troškovi amortizacije i rezervisanja		6.700	13.600
Nematerijalni troškovi		13.675	11.795
Troškovi poreza		169	1.126
Troškovi doprinosa		949	957
Poslovni dobitak (gubitak)	6.	67.877	(34.301)
Finansijski prihodi		-	-
Finansijski rashodi	5.2.	8.447	15.641
Dobitak (gubitak) redovne aktivnosti		59.430	(49.942)
Ostali prihodi		-	-
Ostali rashodi	5.3.	10.160	22.362
Dobitak (gubitak) prije oporezivanja	6.	49.270	(72.304)
Tekući i odloženi porez na dobit		-	-
Neto dobitak (gubitak) perioda	6.	49.270	(72.304)

Napomene na narednim stranama
 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

BILANS STANJA
(Izvještaj o finansijskom položaju)
 na dan 31.12.2023. godine

(u KM)

<i>Opis</i>	<i>Napomena</i>	<i>31.12.2023.</i>	<i>31.12.2022.</i>
AKTIVA			
Nematerijalna ulaganja		-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	7.	51.086	57.787
Zalihe	8.	13.950	13.950
Kratkoročna potraživanja	9.	287.484	212.009
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	10.	14.632	5.060
Porez na dodatu vrijednost		-	-
Aktivna vremenska razgraničenja		-	-
Gubitak iznad visine kapitala		-	-
Poslovna aktiva		367.152	288.806
Vanbilansna aktiva		-	-
Ukupna aktiva		367.152	288.806
PASIVA			
Akcijski kapital	11.	87.859	87.859
Rezerve	11.	528	528
Neraspoređeni dobitak/gubitak	11.	49.270	13.174
Gubitak do visine kapitala	11.	(162.507)	(175.680)
Dobavljači i primljeni avansi	12.	62.473	54.117
Ostale kratkoročne obaveze	13.	297.762	292.162
Obaveze za poreze i doprinose	14.	31.767	16.646
Pasivna vremenska razgraničenja		-	-
Odložene poreske obaveze		-	-
Poslovna pasiva		367.152	288.806
Vanbilansna pasiva		-	-
Ukupna pasiva		367.152	288.806

Napomene na narednim stranama
 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU

Za period koji se završava na dan 31.12.2023. godine

(u KM)

<i>Vrsta promjene u kapitalu</i>	<i>Osnovni kapital</i>	<i>Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju</i>	<i>Ostale rezerve</i>	<i>Akumulisani neraspoređeni dobitak/nepokriveni gubitak</i>	<i>Ukupno</i>
Stanje na dan 01.01.2022.	87.859	1	528	(90.204)	(1.816)
Dobit/(gubitak) za godinu	-	-	-	(72.304)	(72.304)
Stanje na dan 31.12.2022.	87.859	1	528	(162.508)	(74.120)
Dobit/(gubitak) za godinu	-	-	-	49.270	49.270
Stanje na dan 31.12.2023.	87.859	1	528	(113.238)	(24.850)

Napomene na narednim stranama
 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

u periodu od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

(u KM)

<i>Opis</i>	<i>2023.</i>	<i>2022.</i>
<i>Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti</i>		
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	495.583	715.396
Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	219.389	-
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	-	-
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati av.	(53.069)	(122.415)
Odlivi po osnovu isplata radnicima	(473.087)	(432.121)
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	(8.447)	(15.641)
Odlivi po osnovu poreza na dobit	-	-
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(170.797)	(140.934)
Neto priliv (odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	9.572	4.285
<i>Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja</i>		
Neto priliv (odliv) gotovine iz aktivnosti investiranja	-	-
<i>Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja</i>		
Neto priliv (odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
Ukupno prilivi gotovine	714.972	715.396
Ukupni odlivi gotovine	(705.400)	(711.111)
Neto priliv (odliv) gotovine	9.572	4.285
Gotovina na početku obračunskog perioda	5.060	775
Gotovina na kraju obračunskog perioda	14.632	5.060

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

1. Osnovne informacije o Društvu

Javno preduzeće „KOMUS“ a.d. Bileća (u daljem tekstu: Društvo) osnovano je 29.09.2000. godine, kada se odlukom Vlade RS ODJKP „KOMUS“ Bileća razdvaja na dva dijela i to: strateški dio ODJKP „VODOVOD“ i ODJKP „KOMUS“. ODJKP „VODOVOD“ kao strateški dio postaje pravni nasljednik i preuzima sve obaveze i sva potraživanja. Dana 21.04.2003. godine Vlada RS donosi odluku da se preduzeće privatizuje.

Upisana je i vlasnička struktura kapitala: 65% državni kapital; 20% vaučer ponuda; 10% Fond PIO; 5% Fond za restituciju.

Registracija je izvršena kod Osnovnog suda u Trebinju, rješenje broj 095-0-Reg-06-0000131, uložak RU-1472-00 od 31.05.2006. godine.

Dana 24.01.2013. godine u sudski registar Okružnog privrednog suda Trebinje upisani su podaci o usklađivanju sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o klasifikaciji djelatnosti i registru poslovnih subjekata po djelatnostima u Republici Srpskoj u prenosu prava svojine na kapitalu Republike Srpske u preduzećima koja obavljaju komunalne djelatnosti na jedinice lokalne samouprave, rješenje broj 062-0-Reg-13-000023.

Istim rješenjem upisuje se vlasnička struktura kapitala: Opština Bileća 65%; PREF a.d. Banjaluka 10%; Fond za restituciju 5%; ostali akcionari 20%.

Dana 05.11.2019. godine u registar poslovnih subjekata Okružnog privrednog suda u Trebinju, upisani su podaci o promjeni lica za zastupanje, rješenje broj 062-0-Reg-19-000333. Briše se Milan Vučinić a upisuje Danijela Kapor, vršilac dužnosti direktora.

Društvo je upisano u registar emitenata kod Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske, rješenje broj: 01-03-PE-2540/08 od 19.06.2008. godine, emisija u vrijednosti 87.859 KM nominalne vrijednosti akcije 1,00 KM.

Centralni registar hartija od vrijednosti a.d. Banjaluka je ugovorom broj: 01-04-7523/08 od 27.06.2008. godine preuzeo obavezu vođenja knjiga akcionara i registrovao hartije od vrijednosti u iznosu od 87.859 KM nominalne vrijednosti, rješenje broj 06-17/08 od 04.07.2008. godine.

Osnovna djelatnost Društva je prikupljanje neopasnog otpada (38.11).

- Skraćena naziv: J.P. „KOMUS“ a.d. Bileća;
- Sjedište: Svetog Vasilija Ostroškog broj 5;
- JIB: 4401376020001;
- PIB: 401376020001;
- Matični broj: 01937189.

Vršilac dužnosti direktora je Danijela Kapor.

Na dan 31.12.2023. godine Društvo ima 20 zaposlenih radnika.

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i korišćenje procjenjivanja

2.1. Izjava o usaglašenosti

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju finansijske izvještaje akcionarskog društva Javnog preduzeća „KOMUS“ a.d. Bileća i sastavljeni su u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske.

2.2. Osnove za prezentaciju

Finansijski izvještaji su sastavljeni za period koji se završava na dan 31.12.2023. godine i izraženi su u konvertibilnim markama (KM). Uporedne podatke predstavljaju revidirani finansijski izvještaji za period koji se završavao na dan 31.12.2022. godine.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3 uz finansijske izvještaje, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srpske.

Društvo vodi evidenciju i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i ostalom primjenjivom zakonskom regulativom u Republici Srpskoj i BiH.

Pored toga, priloženi finansijski izvještaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike i Pravilnikom o sadržini i formi obrasca Izvještaja o promjenama na kapitalu.

2.3. Standardi i tumačenja primijenjeni u pripremi finansijskih izvještaja

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, pravna lica u Republici Srpskoj treba da sastave i prezentuju finansijske izvještaje u skladu sa relevantnim zakonskim i profesionalnim regulativama, koje podrazumijevaju Međunarodne računovodstvene standarde (MRS), Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja (MSFI), Kodeks etike za profesionalne računovođe i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) i sva prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa (IFAC).

Računovodstveni i revizijski standardi su standardi, uputstva, objašnjenja, smjernice i načela definisani zakonom, objavljeni od profesionalnog udruženja u saradnji sa Ministarstvom finansija.

Upravni odbor Saveza računovođa i revizora Republike Srpske (SRRRS) je 19. februara 2020. godine donio Odluku o utvrđivanju i objavljivanju prevoda Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) iz 2018. godine. Prema ovoj Odluci, MSFI iz 2018. godine se obavezno primjenjuju za finansijske izvještaje koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2020. godine ili kasnije.

Upravni odbor SRRRS je 9. novembra 2020. godine donio Odluku o utvrđivanju i objavljivanju prevoda Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) iz 2019. godine. Prema ovoj Odluci, MSFI iz 2019. godine se obavezno primjenjuju za finansijske izvještaje koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2021. godine ili kasnije.

Promjene u Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, Međunarodnim računovodstvenim standardima, tumačenjima, kao i novousvojeni standardi i tumačenja izdate nakon 1. januara 2019. godine nisu objavljeni i usvojeni u Republici Srpskoj. U skladu sa ovim, ove promjene i novousvojeni standardi nisu primijenjene u sastavljanju priloženih finansijskih izvještaja.

Uzimajući u obzir potencijalne materijalne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Republike Srpske od MSFI i MRS mogu imati na fer prezentaciju finansijskih izvještaja Društva, priloženi finansijski izvještaji se ne mogu smatrati pripremljenim u punoj saglasnosti sa MSFI.

Rukovodstvo Društva ocjenjuje na osnovu trenutno raspoloživih informacija da primjena MSFI i tumačenja na snazi u tekućem periodu koji još uvijek nisu zvanično prevedeni i objavljeni u Republici Srpskoj te standarda i tumačenja koji još uvijek nisu stupili na snagu neće imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Društva.

Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu koji još uvijek nisu zvanično prevedeni i usvojeni, kao i objavljeni standardi i tumačenja koji još uvijek nisu u primjeni, objelodanjeni su u napomenama u nastavku.

Novousvojeni standardi, revizije i interpretacije standarda na snazi koji su u zvaničnoj primjeni u Republici Srpskoj

Sljedeći standardi, izmjene standarda i tumačenja izdati od strane IASB odnosno IFRIC su trebali da budu primijenjeni u pripremi finansijskih izvještaja za periode koji su počeli nakon 1. januara 2020. godine:

- MSFI 16 „Lizing“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine);
- Izmjena MSFI 9 „Finansijski instrumenti“, MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje“, MSFI 7 „Finansijski instrumenti: objavljivanje“, MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“ i MSFI 16 „Najmovi“- Reforma referentne kamatne stope – faza 2 (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2021);
- Koncesije za iznajmljivanje u vezi sa COVID-19 nakon 30. juna 2021. godine (Izmjene MSFI 16) (na snazi za godišnje periode koji počinju 01. aprila 2021);
- Reforma referentne kamatne stope, faza 2 (dopune MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16) (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2021. godine).
- Godišnja unapređenja MSFI „Ciklus 2018-2020“ – MSFI 1, MSFI 9 i MRS 41, objavljena od strane IASB-a u septembru 2020. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);
- Izmjene MSFI 3 zbog usaglašavanja sa novim Okvirom za finansijsko izvještavanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);

Novousvojeni standardi, revizije i interpretacije standarda koji nisu stupili na snagu

Sljedeći standardi, izmjene standarda i tumačenja izdati su od strane IASB odnosno IFRIC do dana usvajanja ovih finansijskih izvještaja, ali još nisu stupili na snagu, niti je objavljen njihov prevod od strane Ministarstva finansija, te nisu primijenjeni prilikom pripreme ovih finansijskih izvještaja:

- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“, uključujući izmjene MSFI 17 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2027. godine);
- Izmjene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Klasifikacija obaveza na kratkoročne i dugoročne (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine);
- Izmjene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ – Prihodi prije namjeravane upotrebe (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);
- Izmjene MRS 37 „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina“ – Štetni ugovori – Troškovi ispunjenja ugovora (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);
- Izmjene MSFI 3 „Poslovna spajanja“ – Reference na konceptualni okvir s izmjenama i dopunama MSFI 3 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);
- Izmjene MSFI 4 „Ugovori o osiguranja“ – Produženje privremenog izuzeća od primjene MSFI 9 (datum isteka privremenog izuzeća od MSFI 9 produžen je na godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023.); Izmjene MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izvještaji“ i MRS 28 „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate“ – Prodaja ili doprinos imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata i dalje izmjene i dopune (datum stupanja na snagu odložen na neodređeno vrijeme do okončanja istraživačkog projekta o kapitalnoj metodi),
- Izmjene i dopune različitih standarda zbog „Poboljšanja MSFI-jeva (ciklus 2018.-2020.)“ koji proizilaze iz godišnjeg projekta poboljšanja MSFI-jeva (MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41) prvenstveno radi uklanjanja nedosljednosti i pojašnjavanja formulacija (Izmjene MSFI 1, MSFI 9 i MRS 41 na snazi su za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine).
- Izmjene MRS 1 u vezi sa objavljivanjem računovodstvenih politika u finansijskim izvještajima entiteta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine) i
- Izmjene MRS 8 u vezi sa definicijom računovodstvenih procjena (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine).

2.4. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtjeva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih sredstava i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih iznosa.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

3.1. Osnovna sredstva

Osnovna sredstva se iskazuju po nabavnoj, odnosno procijenjenoj vrijednosti na dan bilansiranja, umanjenoj za akumuliranu amortizaciju.

Nabavke osnovnih sredstava u toku godine evidentiraju se po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača uvećana za sve troškove nastale do stavljanja osnovnog sredstva u upotrebu. Amortizacija u toku godine se obračunava počevši od narednog mjeseca od datuma nabavke na nabavnu vrijednost osnovnog sredstva, primjenom proporcionalne, odnosno linearne metode obračuna.

Alat i inventar se raspoređuju u osnovna sredstva ako im je rok korištenja duži od jedne godine i ako je nabavna vrijednost alata i inventara veća od 1.000 KM.

Amortizacija se obračunava tokom korisnog vijeka trajanja sredstava primjenom proporcionalne, odnosno linearne metode.

Amortizacija se obračunava na osnovicu koju čini nabavna, odnosno procijenjena vrijednost na početku godine, kao i na osnovna sredstva koja su stavljena u upotrebu u toku godine. Obračun i knjiženje amortizacije vrši se polugodišnje i godišnje prilikom izrade polugodišnjih i godišnjih finansijskih izvještaja.

3.2. Zalihe

Zalihe materijala i rezervnih dijelovavrednuju se po nabavnoj cijeni. Nabavna cijena uključuje vrijednost po fakturi dobavljača, transportne i zavisne troškove.

Alat i inventar koji se ne rasporedi u osnovna sredstva vrednuju se kao zalihe po nabavnim cijenama i otpisuje se u cijelosti prilikom stavljanja u upotrebu.

3.3. Potraživanja od prodaje i druga potraživanja

Potraživanja po osnovu prodaje obuhvataju sva potraživanja za prodane proizvode i usluge po kojima su ispostavljene fakture, a koje nisu naplaćene.

Dospjela potraživanja, osim potraživanja po osnovu finansijskih plasmana, a koja nisu naplaćena procjenjuju se po nominalnoj vrijednosti umanjenoj indirektno za iznos vjerovatne nanaplativosti potraživanja, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana.

3.4. Gotovina i ekvivalenti gotovine

Gotovina se iskazuje u nominalnoj vrijednosti izraženoj u konvertibilnim markama.

3.5. Kapital

Osnovni kapital iskazuje se u iznosu koji je upisan u registru kod nadležnog suda.

Dobitak i gubitak perioda utvrđuju se u skladu sa računovodstvenim propisima.

3.6. Prihodi

Prihodi od prodaje proizvoda priznaju se pod uslovom da su svi rizici i koristi od vlasništva prešli na kupca.

Prihodi od usluga priznaju se prema stepenu završenosti usluge na dan bilansiranja.

3.7. Rashodi

Rashodi se priznaju na osnovu postupka sistemske i racionalne alokacije. Priznavanje rashoda vrši se istovremeno sa priznavanjem obaveza ili smanjenjem imovine.

4. Prihodi

4.1. Poslovni prihodi

(u KM)		
Opis	2023.	2022.
Prihodi od prodaje robe	-	3.528
Prihodi od prodaje proizvoda	-	44.886
<i>Prihodi od pruženih usluga povezanim licima</i>	-	271.095
<i>Prihodi od pruženih usluga u zemlji</i>	501.760	313.845
<i>Prihodi od pruženih usluga u inostranstvu</i>	-	-
Prihodi od pruženih usluga	501.760	584.940
Ostali poslovni prihodi	203.389	1.309
Ukupno poslovni prihodi	705.149	634.663

Prihodi od pruženih usluga odnose se na prihode od pružanja usluga trećim licima i ostalih usluga iz djelatnosti (usluge korišćenja gradske kapele, prodaja grobnica i grobnih mjesta, čišćenje javnih površina, deponija).

Ostali poslovni prihodi odnose se na prihode od subvencija.

5. Rashodi

5.1. Poslovni rashodi

	(u KM)	
Opis	2023.	2022.
Troškovi materijala za izradu	6.701	16.393
Troškovi režijskog materijala	13.580	36.829
Troškovi materijala	20.281	53.222
Troškovi naftnih derivata, goriva i maziva	13.659	43.720
Troškovi električne energije	9.511	8.998
Troškovi goriva i energije	23.170	52.718
Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada	474.598	498.146
Ostali lični rashodi	86.500	11.244
Troškovi zarada i ostali lični rashodi	561.098	509.390
Troškovi proizvodnih usluga	11.230	26.156
Troškovi amortizacije	6.700	13.600
Troškovi rezervisanja	-	-
Troškovi amortizacije i rezervisanja	6.700	13.600
Nematerijalni troškovi	13.675	11.795
Troškovi poreza	169	1.126
Troškovi doprinosa	949	957
Ukupno poslovni rashodi	637.272	668.964

Troškovi bruto zarada i ostali lični rashodi se odnose na:

Opis	2023.	2022.
Troškovi bruto zarada	474.598	498.146
Troškovi otpremnina, nagrada i pomoći	62.850	5.265
Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	24.100	5.979
Ukupno	561.548	509.390

Troškovi proizvodnih usluga se odnose na:

Opis	2023.	2022.
Troškovi transportnih usluga	4.197	4.582
Troškovi usluga održavanja	4.438	18.072
Troškovi ostalih usluga	2.595	3.502
Ukupno	11.230	26.156

Nematerijalni troškovi se odnose na:

<i>Opis</i>	<i>2023.</i>	<i>2022.</i>
Troškovi neproizvodnih usluga	4.027	4.495
Troškovi premija osiguranja	1.034	1.047
Troškovi platnog prometa	6.114	3.750
Troškovi članarina	50	-
Ostali nematerijalni troškovi	2.450	2.503
Ukupno	13.675	11.795

5.2. Finansijski rashodi

(u KM)

<i>Opis</i>	<i>2023.</i>	<i>2022.</i>
Rashodi kamata	8.447	15.641
Ukupno finansijski rashodi	8.447	15.641

5.3. Ostali rashodi

(u KM)

<i>Opis</i>	<i>2023.</i>	<i>2022.</i>
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi	10.160	22.362
Ukupno ostali rashodi	10.160	22.362

6. Rezultat poslovanja

	(u KM)	
Opis	2023.	2022.
<i>Poslovni prihodi</i>	705.149	634.663
<i>Poslovni rashodi</i>	(637.272)	(668.964)
Poslovni dobitak (gubitak)	67.877	(34.301)
<i>Finansijski prihodi</i>	-	-
<i>Finansijski rashodi</i>	(8.447)	(15.641)
Neto efekat finansiranja	(8.447)	(15.641)
<i>Ostali prihodi</i>	-	-
<i>Ostali rashodi</i>	(10.160)	(22.362)
Efekat ostalih prihoda i rashoda	(10.160)	(22.362)
Bruto dobitak (gubitak) perioda	49.270	(72.304)
Porez na dobit	-	-
Neto rezultat perioda	49.270	(72.304)

7. Nekretnine, postrojenja i oprema

	(u KM)		
Opis	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ukupno
<i>Nabavna vrijednost</i>			
Stanje na dan 31.12.2022.	88.362	632.945	721.307
Nabavka 2023.	-	-	-
Prodaja i rashod. 2023.	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2023.	88.362	632.945	721.307
<i>Ispravka vrijednosti</i>			
Stanje na dan 31.12.2022.	85.785	577.735	663.520
Amortizacija 2023.	295	6.406	6.701
Prodaja i rashod. 2023.	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2023.	86.080	584.141	670.221
<i>Sadašnja vrijednost</i>			
Stanje na dan 31.12.2022.	2.577	55.210	57.787
Stanje na dan 31.12.2023.	2.282	48.804	51.086

8. Zalihe i dati avansi

(u KM)

<i>Opis</i>	<i>Stanje 31.12.2023.</i>	<i>Stanje 31.12.2022.</i>
Zalihe gotovih proizvoda	13.950	13.950
Ukupno zalihe i dati avansi	13.950	13.950

9. Kratkoročna potraživanja

(u KM)

<i>Opis</i>	<i>Stanje 31.12.2023.</i>	<i>Stanje 31.12.2022.</i>
Potraživanja od povezanih pravnih lica	225.364	157.785
Potraživanja od kupaca u zemlji	46.545	22.649
Druge kratkoročna potraživanja	15.575	31.575
Ukupno kratkoročna potraživanja	287.484	212.009

10. Gotovina i ekvivalenti gotovine

(u KM)

<i>Opis</i>	<i>Stanje 31.12.2023.</i>	<i>Stanje 31.12.2022.</i>
Gotovina na žiro - računima	9.924	3.499
Gotovina u blagajni	4.708	1.561
Ukupno gotovinski ekvivalenti i gotovina	14.632	5.060

11. Kapital

(u KM)

Opis	Stanje 31.12.2023.	Stanje 31.12.2022.
Akcijski kapital	87.859	87.859
Zakonske rezerve	528	528
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	-	13.174
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	49.270	-
Neraspoređeni dobitak	49.270	13.174
Gubitak ranijih godina	(162.507)	(103.376)
Gubitak tekuće godine	-	(72.304)
Gubitak do visine kapitala	(162.507)	(175.680)
Ukupno kapital	(24.850)	(74.119)

Struktura vlasništva nadakcijama na dan 31.12.2023. godine je sljedeća:

Ime i prezime / Naziv akcionara	Broj akcija	Procenat vlasništva
Opština Bileća	57.108	65,000%
FORTIS GRUPA	13.179	15,000%
Ostali akcionari	17.572	20,000%
Ukupno	87.859	100%

12. Dobavljači i primljeni avansi

(u KM)

Opis	Stanje 31.12.2023.	Stanje 31.12.2022.
Dobavljači u zemlji	62.473	54.117
Ukupno dobavljači i primljeni avansi	62.473	54.117

13. Ostale kratkoročne obaveze

(u KM)

Opis	Stanje 31.12.2023.	Stanje 31.12.2022.
Obaveze za zarade i naknade	297.222	291.622
Druge obaveze	540	540
Ostale kratkoročne obaveze	297.762	292.162

Obaveze za zarade i naknade zarada odnose se na neto zarade (85.662 KM), obaveze na poreze na zarade (17.394 KM) i obaveze na doprinose na zarade i naknade zarada (194.166 KM).

14. Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine

(u KM)

Opis	Stanje 31.12.2023.	Stanje 31.12.2022.
Porez na dodatu vrijednost	14.346	5.555
Obaveze za porez na dobitak	6.267	793
Obaveze za ostale poreze, doprinose i dažb.	11.154	10.298
Obaveze za poreze i doprinose	31.767	16.646

15. Potencijalne i preuzete obaveze

Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2023. godine Društvo ne vodi sudske sporove u svojstvu tužioca ili kao tužena strana.

16. Povezana pravna lica

Društvo ima jedno povezano lice, a to je Opština Bileća.

U narednim tabelama biće prikazani ostvareni prihodi i rashodi u 2022. i 2023. godini ostvareni u transakcijama za Opštinom Bileća, kao i stanja potraživanja i obaveza na dan 31.12.2022. i 31.12.2023. godine.

Prihodi i rashodi ostvareni u transakcijama sa povezanim pravnim licima bili su sljedeći:

Opis	2023.	2022.
PRIHODI		
- Prihodi od pruženih usluga	225.951	271.095
UKUPNO	225.951	271.095

Potraživanja i obaveze na dan 31.12.2023. i 31.12.2022. godine:

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.
POTRAŽIVANJA		
- Potraživanja od kupaca	225.364	157.785
UKUPNO	225.364	157.785
OBAVEZE		
- Obaveze prema dobavljačima	-	-
UKUPNO	-	-

17. Poreski rizici

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu razne poreze. Porezi koji se plaćaju uključuju PDV, porez na dobit i poreze na zarade, zajedno sa drugim porezima. Ne postoji dugogodišnja praksa primjene ovih zakona, a i podzakonski akti kojima se reguliše primjena zakona često su nejasni ili ne postoje. Zbog toga se javljaju razlike u mišljenju između državnih organa i privrednika u vezi sa pravnom interpretacijom zakonskih odredbi, što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave su predmet kontrola više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje veoma strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih vlasti u vezi sa primjenom poreskih zakona na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. To može dovesti do osporavanja poreskog tretmana transakcija od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Poreske vlasti imaju pravo da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

18. Događaji nakon datuma finansijskih izvještaja

Nakon datuma bilansa nije bilo značajnijih događaja koji bi uticali na stanje imovine, obaveza, kapitala, prihoda i rashoda za period koji se završava 31.12.2023. godine.

Potvrđeno od strane

J.P. „KOMUS“ a.d.Bileća
